

Informácie týkajúce sa a preventívnych gynekologických vyšetrení

Rakovina krčka maternice predstavuje významný problém verejného zdravotníctva nielen vo svete, ale aj u nás. Najvýznamnejšou príčinou tohto onkologického ochorenia je pretrvávajúca infekcia ľudským papiloma vírusom (HPV) resp. z vysoko rizikových skupín HPV onkogénnych podtypov HPV 16 a 18.

Vznik rakoviny krčka maternice je dlhodobý proces, ktorý sa vyvíja cez predrakovinné štádia, ktoré sú mikroskopicky detekovateľné a efektívne liečiteľné v skoršom štádiu. Preventívny program zameraný na aktívne vyhľadávanie tohto ochorenia a jeho prekursorov, je formou skriningového vyšetrenia.

Program skriningu rakoviny krčka maternice v Slovenskej republike je definovaný v Zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 661/2007, Zbierky zákonov, ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 577/2004, Zbierky zákonov v prílohe č.2. Doposiaľ na Slovensku fungoval len tzv. príležitostný skrining, od roku 2019 odštartoval spolu s ďalšími dvomi, organizovaný celoplošný onkologický skrining rakoviny krčka maternice.

Skriningovou metódou je onkocytologické vyšetrenie krčka maternice konvenčnou cytológiou, vyhodnocovanou pomocou Bethesda systému. Odber na cytologické vyšetrenie je súčasťou preventívnej gynekologickej prehliadky. Ide o cytologický náter, ktorý gynekológ zhotoví pomocou špeciálnej kefky tzv. cytobrush. Pomocou kefky zotrie bunky z povrchu a z kanála krčka maternice a nanesie na podložné sklo. Zafixovaný náter spolu so sprievodným listom je dopravený zdravotnou dopravnou službou do cytologického laboratória. Tu sú následne cytologické nátery ofarbené a mikroskopicky hodnotené kvalifikovanými cytologickými laborantkami. Nefyziologické nálezy sú vyhodnocované lekárom – patológom. Výsledky onkocytologického vyšetrenia sa udávajú podľa medzinárodnej klasifikácie tzv. Bethesda systémom.

Keďže pri väčšine abnormálnych zmien na krčku maternice, žena spočiatku nepociťuje výrazné zdravotné ťažkosti. Včasným odhalením predrakovinných štádií, bez pravidelných preventívnych alebo skriningových prehliadok a sledovania je takmer nemožné. Onkocytologický skrining rakoviny krčka maternice predchádza závažným zdravotným komplikáciám, keďže rakovina krčka maternice je ochorenie, ktoré sa vyvíja pomaly. Pri pravidelných gynekologických kontrolách sa dá zachytiť včas a veľmi úspešne liečiť.